UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Aprilis, Maii & Ivnii

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

Vita S. Modoaldi, Trevirorum Episcopi. ex ea quæ est per Stephanum, Abbatem Leodiensem. Vixit sub Pipino, 18. Francorum rege, qui regnare cœpit anno 751. cuius & tempore, ordinatus est Episcopus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42716

Visual Library

tium ſtare mos eſt, accedat, ſtatim aut arripitur à dæmone, aut præceps in pauimentum tuens amittit ſpiritum.

C Baron. in not. ad mar. Rom.

VITA S. MODOALDI, TREVIRORUM Epiſcopi. ex ea quæ eſt per Stephanum, Abbatem Leodienſem. Vixit ſub Pipino, 18. Francorum rege, qui regnare cœpit anno 711. cuius tempore, ordinatus eſt Epiſcopus.

12. Maij.

INter præclaros & præcipuos ſumma ſanctitate & ingenuitate viros, quorum fide, doctrina, moribus, & virtutibus ſancta fulget Eccleſia, S. Modoaldus, inclyta Aquitanorum proſapia ortus, haud poſtremas obtinet. Etſi autẽ propter vetuſtatem, aut ſcriptorum abolitionem, minus nobis compertum ſit, quibus auis aut maioribus, vel quàm digna radice tam inſignis arbor prodierit, tamen ex propinquis & cognatis, nomine, gloria, & honore, terra marique celeberrimis, quorum virtute publica res floruit, quorumque potentiã totus orbis extimuit, tam charta quàm fama genus eius incognitum non eſt. Nam ſoror eius, Itta nomine, mulier admodum venerabilis, ſtabili matrimonij vinculo, clariſſimo Duci Pipino coniuncta fuit: quæ defuncto marito, propriæ domûs faſtigia, ſpe ſecundarum nuptiarum procis multis inciſa, in Eccleſiam commutauit, & à ſancto Amando Traiectenſi Epiſcopo ſacrum velum, ſanctæque religionis habitum ſuſcepit. Iam verò quàm clarè, genus & nobilitas Modoaldi, ex liberis & nepotibus venerandæ ſororis eius eluceſcat, Grimoaldus paternæ dignitatis ac pietatis hæres, & duæ ſorores eius, Gertrudis & Begga, egregiè declarant. Nam Grimoal-

Nobile & præclarum genus S. Modoaldi.

Itta ſoror eius monialis.

Grimoaldus filius Ittæ.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

[Gri]moaldus præter illam qua domi militiæque vi[gu]it induſtriam, duo illa præclara monaſteria, [Sta]bulans & Malmundarium ex proprio con[ſtr]uxit: ſoror verò eius Gertrudis, ſpretis omni[b]us diuitijs, & mundi honoribus contemptis, Chriſtum in terris ſponſum elegit; cui tanta fi[d]e ac deuotione adhæſit, vt plurimis poſt mortem miraculis, ab eodem decorari meruerit. Begga verò quæ Anſigiſo nobiliſſimo Duci matrimonio iuncta fuit, & ſeptem eccleſias, vbi & corpus eius à ſacris virginum choris honoratur, conſtruxit, egregijs etiam eximiæ ſanctitatis monumentis claruit. Huius autem filius Pipinus nomine, vt nomen aui, ità & virtutem cum dignitate referens, mortuo rege Childerico eò magnitudinis excreuit & potentiæ, vt in tota Auſtria etſi non regio nomine, regia tamen dominaretur poteſtate. Iam verò Carolus, quem idem Pipinus ſibi ſuperſtitem, tam dignitatis quàm & virtutis ſuæ reliquit hæredem, quàm mirabiles triumphos de ducibus ac regibus, de populis & Barbaris nationibus reportauit, difficile eſt explicare. Nam & Saracenos, tribus eorum regibus peremptis, vſq; ad internecionē fudit. Vndè & cognomen Tudetes, à tundēdo accepit, eò quòd à Sclauis vſque ad Hiſpanos, tot regna, tot vrbes, tot caſtra & oppida tam Saracenorum quàm Chriſtianorū, ferrei inſtar mallei tundens propitio Deo, tranſuolaſſe dicitur potiùs, quam ſeperâſſe. Quid verò de filijs eiuſdem Caroli, Carolomāno ſcilicet ac Pipino dixerim? è quibus Carolomānus, poſt plurima bella & nobiles triumphos, relicta ſeculari militia, in monte Caſſino, cæleſti ſe militiæ monachis conſecrauit. Pipinus vero virtutum ſuarum me-

Gertrudis ſoror Grimoaldi.

Item Begga.

Pipinus filius Beggæ.

Carolus Pipini filius.

Carolus Tudetes cur dictus.

Caroloman nus & Pipinus Breuis Caroli Martelli filij.

Carolomā nus fit monachus.

ritis excreſcens, primus in hac ſtirpe regium nomen obtinuit. Iam veniamus ad illum glorioſiſſimum Imperatorem Carolum Magnum huius Pipini filium, cuius nomen & gloria, virtus & victoria, per tanta tempora, adhuc quaſi recens, ore vniuerſorum cum tanto ſtudio & admiratione celebratur, vt ſi litera ſileat, ſola fama quaſi viuere credatur. At verò de filio eius Ludouico, quid dignum referre valeam? qui poſt patris obitum imperialia ſceptra, vt nullus dignius ſuſcipiens, præter cætera quæ bello fortiter geſſit, maxima ſuæ pietatis monumenta exhibuit. Quod etiam de Clotario huius Ludouici filio dixerim, qui paternæ religionis hæres exiſtens, poſt plurima tam ſapienter quàm & fortiter geſta, regnum filijs ſuis diuiſit, relictoq́; ſeculo, ac ſanctæ conuerſationis habitu ſuſcepto, in monaſtica profeſſione, curſum vitæ feliciter conſummauit. Sed iam conſiderata horum potentia & nobilitate, quid vltrà tot Carolos & Pipinos, tot Clotarios ac Ludouicos, alioſque reges & Imperatores qui de hac glorioſa ſtirpe vſque ad noſtra profuſi ſunt tempora, neceſſe eſt commemorare, cùm ex his præclari B. Modoaldi ingenuitas, luce clarius eniteat? Hoc tantum in ſumma narrationis noſtræ dixiſſe ſufficiat, de nulla ſtirpe quam nouerimus, tam præclarum tamq́ue nobile germen regum pullulaſſe, qui tantæ potentiæ, Gallico regno addiderint: totq́ue & tam mirabiles triumphos de ducibus & regibus, & Barbaris nationibus reportauerint.

Carolus Magnus Pipini breuis filius.

Ludouicus Pius.

Clotarius, Ludouici filius, monaſticis initiatur ſacris.

Igitur glorioſus ac venerabilis Modoaldus, tam claris ortus natalibus, deſpecta carnis nobilitate, omnibus huius mundi honoribus, diuitijs ac delicijs, mentis nobilitatem propoſuit: & libera-

[li]beralibus ſtudijs ac cęleſtibus diſciplinis, animũ [e]ius præclarè in tenera adhuc ætate erudijt, vt omnes gloria anteiret, Chriſtique tyrunculus in[u]idiam virtute ſuperauerit. Poſtquàm verò adul[ta] ætate campus illi ad omnes honores & voluptates pateret latiſſimus, ipſe contra ad maiora ſpiritalis militiæ ſtudia ſeſe accinxit: aſſiduisq; ieiunijs ac vigilijs, carnis voluptatem frenauit, adeoque ſui ipſius contemptu gauiſus eſt, vt paupertatem pro diuitijs amplexatus ſit. Vndè et iam nulla illi cura quàm eccleſiæ & pauperum antiquior. Cumque in eius pectore iamdudum accenſa inualuiſſet flamma cæleſtis deſiderij, nihilocij, nihil quietis patiebatur, vt ad ocium & quietem diuinæ contemplationis perueniret. Quamobrem remotiora loca quærere, & ab aulicorũ tumultu ſeſe occultare, modis omnibus elaborabat; vt quanto occultius, tantò liberius pulcherrimæ ſibique dilectæ Rachaelis amplexibus poſſet inhærere. Verùm quoniam non eſt in hominis poteſtate via eius, ſed contrà ſpem votumque ſæpè à Domino greſſus eius diriguntur, beatus Modoaldus Liæ laborioſæ in nocte huius vitæ iungitur; dum primoribus regni, & primoribus palatij, quaſi vtilis in verbo, prouidus in conſilio, diuina prouidentia, licet repugnans ſocius accitur.

Benignitas eius in pauperes.

Eccl. 8.

Inuitus cogitur regiæ ſuam nauare operam.

Intereà venerandus Antiſtes Sebaudus eccleſiæ Treuirenſis, rebus humanis exceſſit. Cui ſucceſſor, non impar ſanctitate dum ab omnibus cũ omni affectione quæritur, Dei gratia procurante, & certis indicijs præſignante, haud longè digniſſimus reperitur. Itaque concurrunt pariter omnium vota, Rex & dux æquiſſimus Pipinus, aliique optimates, Clerus & populus, omnis ſe-

Eligitur & conſecratur

 ſexus

Epiſcopus Treuirenſis.

ſexus & ætas, Modoaldum non tam eligunt, Pōtificem, quàm à Deo iamdudùm electum, & ſibi promiſſum exigunt. Igitur nequicquam reclamans, in domo Domini, & in atrijs Dei noſtri plantatur, tanquàm palma florens, & vt cedrus Libani multiplicatus: Nam ſicut palma virens & in altum tendens, fidei virore & vitæ altitudine, ad profectum eccleſiæ florebat, & ſicut cedrus Libani multiplicabatur, dum odore ſanctæ conuerſationis, virus ſerpentis antiqui à ſubditis expelleret, & multo virtutum candore dealbatus, per altitudinem contemplationis ad cæleſtia euolaret. Sed interim omiſſis illis, quæ in interiori homine, Deo tantum teſte & ſanctis Angelis eius, operatus eſt: quis vel illam ſolicitudinem, qua Pater vigilantiſſimus commiſſo ſibi gregi præerat, dignè valeat explicare? Quem tanta docendi perfectione, tanta magiſterij arte informando inſtituebat, vt quaſi illa prophetica menſa, intùs labrum reflecteret, id eſt, ad ſermonem reuocaret, quod loqueretur attendere, operaretur quod prædicaret. Denique verbum doctrinæ, opere commendans miſericordiæ, & erga interiora ſubditorum ſtudia feruebat, quatenùs eis exterioris vitæ prouidentiam non negaret; nè ſi cura exterioris vitæ ab eo negligeretur, quaſi iure à percipienda prædicatione gregis animus frangeretur.

Sollicitudo eius in Epiſcopatu. Exod. 25.

Intereà cùm domûs Dei decorem diligeret, & ad referẽdas dignas cõditori laudes ardẽtiſſimo ſemper amore flagraret, ſuper ripam Moſelæ, oratorium in honorem beati Symphoriani martyris extruxit, opere quidem exiguum, & artificioſi ſchematis decore minùs ambitioſũ, ſed quod nobilius eſt, clariſſimis virtutũ gemmis

Extruit monaſterium virginum.

pulche-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pulcherrimis virginei cãdoris margaritis, multo ſplendidiùs, ſpectabiliusque, quàm fuerit illud celeberrimum Salomonis templum, auro & argento, ac tot mirificis expolitum argumentis. Ibi quippè congregationem ſanctarum virginum, tanquàm dulciſonos adoleſcentularum choros, in nuptijs Chriſti & Eccleſiæ iugiter laudes canẽtium inſtituit, quibus ad regularis vigorem diſciplinæ ſeruandum, ſororem ſuã nomine Seueram præfecit. Quæ pluſquam materna pietate, & iucũda quadam ſeueritate, virgineam illam aciem inſtruxit egregiè, & exẽplo ſanctitatis in omni conſtantia diſciplinæ cõfirmauit.

Seuera ſoror eius Abbatiſſa.

Qua fœliciter defuncta, vir ſanctus Modoaldus, æterni Regis miles iam emeritus, ad præmium & palmam fœlicitatis æternæ cœpit ardentiùs anhelare, ad quam germanam, cum exultationẽ Angelorũ tranſlatã, ſe nouerat præceſſiſſe. Cumque ex fidei & operum ſecuritate, & ſpei certitudine, dignam iam à Deo poſſet miſſionem petere, tamen quaſi adhuc multa in ſe arguẽda forẽt, nouis & acrioribus tormẽtis exquiſitis, de ſe ſupplicium ſumebat, ſeque in ſe crudelis exactor perſequebatur: in illa iam quaſi vltima ætate, quam profectò non tam natura, quàm ipſemet continuis laboribus vrgendo accelerauerat.

Mortua ſorore, vir ſãctus ardentius aſpirat ad cæleſtia.

Cùm ergò ſub graui corporis labore, die noctuque deſudaret, totoque mentis deſiderio ad cæleſtem patriam properaret, nihil de conſuetæ vitæ auſteritate remittebat; donec perceptis viuificis Chriſti ſacramentis, inter verba orationis, cũ admiranda ſanè ſanctitatis ſignificatione ſpiritum in manus Creatoris exhalaret. Interim dum ſacrum funus de more cõponitur, à circunſtante pſallentium choro, nunc pijs lachrymis

Fœliciter abit è vita.

defletur, nunc pſalmis & hymnis honoratur: Cuius ad Chriſtum fœlix & liber tranſitus, ſicut feſtiuo gaudio ſupernis ciuibus extitit, ità totam penè * Auſtriam, nimio quodam & inconſolabili mœrore concuſſit. Vndè tota penè prouincia inſigni luctu deformata, tāti patris exequias cohoneſtauit. Ingens pauperū multitudo à feretro dependens, voce lachrimabili patrem ſe ſuum amiſiſſe querebatur. His familiaribus baiulis cælum ſuo clamore pulſantibus, chariſſimum corpus, in dilectam ſibi Eccleſiam defertur, quā ſuprà diximus, ab eo fundatam, & in honore beati Symphoriani martyris dedicatam. In qua etiam, non ſine graui gemitu, multiſque ſuorum lachrymis, prout decebat tantum pontificem; cum dilecta ſorore, terræ mandatur. Vbi in teſtimonium ſanctitatis eius, tot & tanta miracula quotidiè coruſcare videntur, vt nunc demū veriùs cum Chriſto viuere credatur.

*alij Auſtraſiam vocāt.

Ingēs luctus in obitu viri Dei.

Miracula fiunt ad tumulū eius.

Poſt obitum viri ſancti, indomita Nortmannorum gens, quaſdam Galliæ & Germaniæ partes occupauit, & ſceleris ſui immanitate efferata, ingentem vbique ſtragem edidit. Cumque horrenda illa tempeſtatis procella, vrbem etiam Treuirenſem inuaderet, & iam iam præ oculis omnium mortis imago volitaret, ſacræ Deo dicatæ virgines, quas in beati Symphoriani martyris oratorio, beneficio Medoaldi collocatas ſuprà memorauimus, pro vita præſenti, quam deſpexerant nihil ſolicitæ, pro caſtitate ſeruanda, quam deuouerant, ad conſueta orationum præſidia confugerunt, & eccè mirabile auditu, mirabilius viſu, ne mala, quæ pro ſexûs fragilitate metuebant, videre cogerētur, in pace lecto decubātes, intra dies triginta, meritis & pre-

Irruptio Nortmanorum in Gallias & Germaniam.

Illuſtre beneficium & miraculum Dei.

& precibus Modoaldi, quē aſſiduò in rebus deſperatis implorabant, omnes præſenti vita deceſſerunt: quarum corpora eodem in oratorio condita ſunt.

Cùm igitur eiuſdem adhuc tēpeſtatis reſiderent veſtigia, longaq́; ſolitudo, pleraq; ſanctorũ cohiberet loca, fiebat nimirùm, vt illi ſancti familiaris angulus, pro ſuî quidē dignitate parum obtineret reuerentiæ, neglectu verò ciuium omni cuſtodia deſtitutus, etiã pateret iniurię. Sed ea mortalium incuria, noſtro pōtifici auctioris gloriæ facta eſt materia. Quidam enim viri, genere Franci, ſuæ gentis haud ignobiles, ſanctę deuotionis gratia, vrbem Treuerim acceſſerant. Cumq́; ſancti Symphoriani eccleſiam viderent incultã, iniuriæ opportunam, & à miniſtris ciuibusq́ue neglectam, flagitiũ arbitrati non ſunt, ſi quauis arte, ſacras Præſulis reliquias, indè ſecũ aſportarent. Remotis ergò arbitris, noctis ingreſſi tēpore, pia ſed audaci violentia mauſoleum ſanctiſſimo fœcundum corpore effringunt: dehinc vnus cæteris paratior: manum temerè inijciens quicquid tenaci digitorum pectine cōcludere potuit, ſibi recondēs, fugam cũ ſocijs maturat inuadere. Quod facinus licet amore ſancti licēter perpetratum ſit, nō tamen ſancto placuiſſe, rerũ ſequentium documento comprobari potuit. Simul enim cum illius extractis artubus, mirum dictu, ſanguis copioſus erupit. Qui dum abundè tanquam de patenti vulnere profflueret, tenebris tamen viſum arcētibus, raptores ipſos, nihil huiuſmodi aut videntes aut ſentientes antè prodidit, quàm à cœpto deterruit.

Ex reliquijs S. Modoaldi furtim ablatis, copioſus manat ſanguis.

Intereà die terris reddito, cũ matutina plebs, ex more ad orandum cœpiſſet concurrere ani-

maduertunt eccleſiæ pauimentum largo perfuſum ſanguine; cumq́ue diu multumq́ue incerta ſuſpicione agitarentur, tandem exploratis omnibus, recentis indicia fracturæ, nocturnæ temeritatis damna aperuerunt. Nec viſus eſt labor difficilis fugitiuos inſequi, cùm ſanguis diruptis emanans oſſibus, nuſquam locorum reos ſuos desereret; donec illos conſcientia trepidos, nec ſatis periculi ſecuros, ſuis veſtigijs & quidem haud obſcuris, manifeſtos efficeret. Mittuntur ergò expediti equites iniuriam perſequi, temeritatem corrigere; qui celerrimè fugientium terga prementes, eoſq́ue facili negotio à fuga retrahentes, delicti quidem gratiam faciunt, omnibus tamen admirantibus, receptas integrè ſummi Pontificis reliquias, ſummo gaudio ad vrbem referunt: & ne quid ſimile deinceps perniciosa crearet licentia, corpus Sancti in propatulo poſitum, ab eccleſia in oratorium ſancti Paulini transferunt, cæleſtemq́ue theſaurum firmioribus apothecis & tutiori ærario commendant.

Transfertur corpus eius ad S. Paulinum.

Igitur S. Paulini eccleſia nouo illuſtrata hoſpite in magnam breui claritudinem peruenit. Sed poſtquàm diuturna quies, ocium, opes, & ſecuritas, corruptos mores pepererat, totamque vrbis faciem immutatam pro religione diuinorũ contemptus inceſſerat, ſuſtinéda erat neceſſariò ſupernæ correctionis ſententia, quæ pollutam licentiam ſub freno diſtrictionis coërceret. Itaque intempeſtæ noctis ſilentio, idem oratorium ſubitò conflagrauit incendio, totaque ædificiorum moles ſubuerſa eſt. Ibi tum res mira & ſeculis noſtris inuſitata accidit: Remota enim, quæ omnem ſuperficiem contexerat, incendiorum congeries,

S. Paulini ædes conflagrat.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

[...]rie cuncta præter ſpē quæ ſancti erant integra [...]perēre, ipſumq́ue loculum, totius expertem [...]iuriæ, vt aurum crederes de fornace productū, purgatum non corruptum. Fulſit præterea mul[...]tis alijs præcipuæ ſanctitatis miraculis, quæ tantamq́ue præclara ſunt, vt Tullianis etiam in[...]ſolent ingenijs & eloquentiæ.

Inſigne miraculum, declarans, quā curæ ſint Deo, etiam oſſa ſanctorum eius.

VITA S. EPIPHANII, SALAMINAE Cypri Epiſcopi : ex Annalibus C. Baronij fideliter (exploſis mendacijs quibus ea quæ extat apud Metaphraſten ſcatet) conſcripta; Exceßit ex humanis circa annum Domini 404. ætatis ſuæ 92. cum ſediſſet annos plus minus 43.*

*Conſtantię

To. 3. 4. & 5.

BEatus Epiphanius propè Beſanducem Pagum, in tractu Eleutheropolitano ſitū, parentibus ruſticanis ortus, in eodem vitæ genere colendo ſe collocauit: qui ab ineunte ætate monachis præſtantiſſimis inſtitutus, & in Ægypto longiſſimo tempore eadem de cauſa verſatus, in diſciplina monaſtica, cum apud Ægyptios, tum apud Palæſtinos illuſtriſſimus habitus eſt. Vndè & Pater monaſterij in eiuſdem Eleutheropolis vicinia conſtitutus, B. Hilarione monachorum præclariſſimo familiariſſimè vſus eſt: cuius & encomium breui Epiſtola conſcripſit. D. Hieronymo quoque optimè notus: cui & poſteà magno fuit conſuetudinis & amicitiæ vſu coniunctus.

12. Maij.

Patria & genus eius.

Et quidem eo tempore quo adhuc iuuenis in Ægypto moraretur, infamis illa Gnosticorum hæreſis, ſuperſtitio execrabilis vigebat; parumq́ue abfuit, quin & ipſe blanditijs illius ſectæ fœminarum fuerit irretitus:

qui

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN